

ZAPISNIK

Sa sedme sednice Komisije za žalbe održane 26.4.2012. sa početkom u 18 sati, u prostorijama Saveta za štampu.

Sednici su prisustvovali članovi Komisije: Ljiljana Smajlović, predsedavajuća, Petar Jeremić, Aleksandar Đivuljskij, Stojan Marković, Nebojša Spaić, Božo Prelević, Zoran Ivošević, Tamara Skrozza, Filip Švarn, Slaviša Lekić i generalna sekretarka Saveta Gordana Novaković, sazivač sednice.

Odsutni članovi Komisije: Miljenko Dereta

Dnevni red:

- Razmatranje žalbe Narodne banke Srbije na teksove objavljenje u listu „Press”
- Razmatranje žalbe Regionalnog centra za manjine na tekst objavljen u „Politici”
- Razno

Generalna sekretarka je obavestila članove Komisije da, zbog toga što je predsedavajuća Ljiljana Smajlović bila na putu, nisu pripremile predloge odluka za žalbe koje su na dnevnom redu. Ona je navela da misli da u nekim od tekstova na koje se NBS žalila jeste prekršen Kodeksom, ali ne u svim i da bi možda trebalo da se razmatraju odvojeno. Takođe je obavestila Komisiju da „Press” nije odgovorio na navode iz žalbe, ali da ni od NBS nije uspela da sazna da li je list uopšte pokušao da dobije bilo kakav odgovor od guvernera u vezi sa promenama kursa o kojima je dani pisao. Ona je dodala i da podnosilac žalbe podseća da po Zakonu o NBS, kurs dinara ne utvđuje guverner, niti guverener vodi fisklanu politiku, kako je navedeno u tekstovima objavljanim u „Pressu”.

Božo Prelević je rekao da „Pressu” nije cilj da informiše građane, već da objavljenim tekstovima vodi kampanju protiv guvernera, dok je Filip Švarn dodao da jeste očigledno da je reč o kampanji, ali da treba voditi računa i o tome da je guverner Narodne banke Srbije javna ličnost i da je njegov rad podložan kritici. Tamara Skrozza i Petar Jeremić su istakli da ima razlike u objavljenim tekstovima, da su neki od njih komentari kojima autori izražavaju svoje mišljenje o radu guvernera, dok su drugi „veoma problematični” jer se u njima iznose navodni stavovi „analitičara, stručnjaka, političara”, bez ikakve informacije o tome ko je tačno i šta rekao. Ljiljana Smajlović je rekla je je ona protiv toga da se razmatra svaki tekst pojedinačno jer je čitava serija tekstova u funkciji kampanje koju list vodi protiv guvernera: „Oni nisu iznosili mišljenja, nego su ih kreirali i organizovali ‘progon’ guvernera”. Ona je rekla da je čitava serija tekstova očigledno pristrasna, da se u njima iznose neistinite činjenice i krše profesionalni standardi. Božo Prelević i Zoran Ivošević su naglasili da guverner jeste javna ličnost i da mora da bude spreman da istrpi kritiku, ali da to, ipak, ne znači da je mediju sve dozvoljeno. Petar Jeremić je insistirao da u pojedinim tekstovima nema nikakvog kršenja Kodeksa,

ali je odluka da je Kodeks prekršen usvojena jednoglasno, nakon što je prihvaćen predlog Ljiljane Smajlović da je u odluci Komisije ne navode naslovi tekstova, već samo period u kome su objavljeni.

2. Generalna sekretarka je, upoznavajući članove Komisije sa žalbom na uvodnik objavljen u "Politici" podsetila da je na prethodnoj sednici, u sličnom slučaju, odlučeno da je "Press" prekršio Kodeks diskriminišući celu jednu manjinsku zajednicu, te da je ovde reč o diskriminaciji Roma.

Nebojša Spaić je rekao da se ne slaže sa tom ocenom i da je ovo dobra prilika da se ozbiljnije prodiskustuje o ovakim slučajevima. Po njemu, činjenica je da se krađom lima, kablova i slične vrste robe bave pretežno Romi i to verovatno nije teško dokazati, ali je pitanje da li je ta činjenica relevantna za tekst. Spaić je rekao da veruje da jeste i da autor opravdano istakao nacionalnu pripadnost kradljivaca.

Božo Prelević je naveo da iz sudijske prakse zna da je sve što je u tekstu navedeno tačno, kao i da u spornom tekstu ne vidi nikakvu želju autora da se ova manjinska grupa stigmatizuje. On je istakao da ne vidi diskriminaciju i da smatra da Kodeks novinara nije prekršen. (Prelević je potom napustio sednicu zbog, kako je rekao, drugih obaveza). Sličnom mišljenja bio je i Zoran Ivošević koji je rekao da ne treba biti previše rigidan i da je autor teksta izneo istinite podatke.

Filip Švarn je, međutim, istakao da se tekst može posmatrati kao poziv na linč jer stigmatizuje Rome predstavljajući ih kao lopove koji mogu da kradu jer imaju moćne zaštitnike zbog kojih im sudovi ne mogu ništa. Tamara Skrozza je takođe rekla da je ovde reč o kršenju Kodeksa koji kaže da se nacionalna pripadnost može navesti samo ako je neophodna za razumevanje prirode krivičnog dela, što ovde nije slučaj. Ona je osporila i tezu da su kradljivci robe koja se navodi u tekstu "po pravilu Romi", tvrdeći da takav podatak nije kako je, rekao Nebojša Spaić, činjenica koju niko ne spori.

Aleksandar Đivuljskij je rekao da Komisija treba da, pre svega, odgovori na pitanje da li je bilo neophodno da se u tekstu navede da je reč o kradljivcima romske nacionalnosti, pa je predsedavajuća Ljiljana Smajlović stavila na glasanje ovo pitanje. Da nacionalnost jeste bitna smatrali su Nebojša Spaić, Aleksandar Đivuljskij, Zoran Ivošević i Ljiljana Smajlović, dok su Tamara Skrozza, Petar Jeremić, Stojan Marković, Filip Švarn i Slaviša Lekić imali suprotno mišljenje.

Predsedavajuća je zatim stavila na glasanje predlog da je prekršen Kodeks, a "za" su glasali: Tamara Skrozza, Petar Jeremić, Stojan Marković, Filip Švarn i Slaviša Lekić. Kako je za donošenje odluke potrebna dvotrećinska većina, konstatovano je da odluka nije doneta.

Nebojša Spaić je zatražio da se, prilikom pisanja odluke navede i da je Boža Prelević bio protiv, jer je to jasno rekao, ali je na interveniciju Filipa Švarma, Ljiljana Smajlović rekla da njegov glas ne može da se računa jer nije prisustvovao glasanju.

Predsedavajuća je navela da bi od "Politike" ipak trebalo zatražiti da objavi stav Komisije, bez obzira što nema takvu obavezu budući da nije doneta odluka da je prekršen Kodeks novinara Srbije.

3. Članovi Komisije izabrali su jednoglasno, na predlog Nebojše Spaića, Filipa Švarma za zamenika predsedavajućeg Komisije za žalbe. Švarma će biti zamenik predsedavajućeg biti do kraja jula, a potom će preuzeti mesto predsedavajućeg.

Sednica je završena u 19.30. sati

Zapisnik vodila:

Gordana Novaković,

generalna sekretarka Saveta za štampu

Predsedavajuća:

Ljiljana Smajlović